

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120—
za pol leta " " " 60—
za četrt leta " " " 30—
za en mesec " " " 10—
za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 26—
mesečno " " " " 18—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15—
v inozemstvu " " " " 35—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENE C

Gene inseratom:
Enostolna petina vrsta mali
oglas po K 4— in K 6—
veliki oglas nad 45 mm vr-
šine po K 8—, poslana itd.
po K 12—.
Pri večjem naročilu popust.
Izbaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 348 za oglaš.
Ljubljana 9.011, Sarajev. 7563, Praha in Dunaj. 24.797

Izredno važna izjava.

Genovska konferenca ni prinesla do danes niti enega rezultata in že se govori, da se v par dneh razide, ako se morebiti kar čez noč ne razbije.

Pogajanja z Rusijo se ne ganejo z mesta, ker bi zapadne velesile, preden se spustijo v kakšno velikopotezno akcijo za vzpostavitev ruskega gospodarstva, rade priznanje vseh dolgov Rusije v tako ogromni višini, da bi sploh vsa finančna politika ruske države ali vsaj kontrola nad njo prišla v njihove roke. Ker ruska vlada na to ne gre, se izmenjujejo spomence in protispomence ter umetno ustvarjajo razna nespornostna razlaga redakcijskega značaja, bržčas z namenom, da bi ne prišlo preko debat do meritorne razprave.

Isto se opaža v komisiji, ki se bavi z vzpostavitvijo gospodarskega položaja v Evropi sploh. Tozadevni predlogi po splošni sodbi strokovnjakov niso nobenega praktičnega pomena. Sicer pa tudi realni predlogi ne morejo priti do veljave, dokler ni razčiščen vprašanje bodočih odnosov do Rusije in vprašanje nemških reparacij.

Vzrok brezplodnega poteka konferenčnih del leži v trdovratnem odporu francoske vlade proti vsakemu poizkusu dati političnemu razvoju Evrope drugo smer nego ono, ki je svetu narekovana po verzajski mirovni pogodbi. Francoska buržoazija vidi vprašanje življenja in smrti zase v tem, ali ostane Evropa razdeljena v tabbor zmagovalcev, ki jim sekundirajo male države, in premagancev, med katere šteje tudi Rusijo — ali pa se oživi zopet Nemčija s pomočjo Rusije, kar bi imele za posledico, da bi se izneverili Franciji tudi njeni mali zavezniki. Dokler ima Francija na svoji strani Anglijo, se kaj takega ne more zgoditi, toda baš genovska konferenca dokazuje, da se na Anglijo od Francije čezdalej bolj oddaljuje.

Ker namreč Francija še vedno vztraja na tem, da se rusko-nemška pogodba, ki se je bila sklenila v Rapallu, razveljavi ali pa da se antanti vsaj načeloma prizna, da jo sme, če jo smatra za nasprotno svojim interesom, razveljaviti, je Lloyd George Franciji očitno zagrozil, da jo Anglija zapusti. To je prvič po vojski, da Anglija svojih zaveznic s tako brezobzirnostjo zabrusi v obraz, da je nič ne rabi. Dotične besede Lloyda Georgea, ki so padle na seji politične komisije 23. t. m. in so bile naslovljene naravnost na Barthouja, se približno glase:

Izjavljam odkrito v imenu angleške delegacije: Mi smo slejkoprej za antanto. Toda, če bi Anglija izprevidela, da njeni prijatelji skušajo motiti mir, bo angleška demokracija antanti definitivno obrnila hrbet. V tem slučaju si bo Anglija poiskala drugih zaveznikov, naj bo to, kdor hoče, in naj pridejo, odkoder hočejo.

Če zastopnik Anglije uradno in slovesno spričo zastopnikov vseh velesil kaj takega izjavi, potem lahko vsakdo ve, koliko je ura bila. Ali se Francija angleškemu naziranj po popolnoma ukloni ali pa bo ostala sama. Lloyd George pa se ni s tem zadovoljil, marveč je napovedal novo alijanso, ki bi za Francijo pomenila več nego le osamljenost. Trije členi te zveze so že danes vidni: Anglija, Amerika in Rusija. Ker od francoske buržoazije ni pričakovati preorientacije, se nova zveza že obrisuje na obzorju in se pripravlja, da vzame vajeti svetovne politike v svoje roke. Kdor tega še danes ne vidi, je trikrat udarjen s slepoto.

Kakšni nagibi so Anglijo pripravili do popolnega preokreta v svoji politiki, ki se danes vidi v svoji polni luči, je postranskega pomena. Glavni je ta, da se angleška industrija ne da vzpostaviti brez političnega in gospodarskega okrepljenja Rusije in Nemčije. Za Ameriko veljajo isti razlogi. Sicer pa gre čez vso anglosaško raso globoko hrepenenje po svetovnem miru in po koreniti preuredbi sveta. V tem se stremjenja ruskega boljševizma in anglosaškega meščanstva na nekak čuden način vjemajo. S tem je v zvezi prizadevanje Angleške ohraniti svoje kolonije s tem, da jih preuredi v domovine in vedno bolj rastoča antipatija do japonskega imperializma na vzhodu kakor do francoskega na zapadu.

Važno je za nas, kakšno pot imamo mi ubrati. Naša po smereh predvojne srbske zunanje politike uravnana centralistična vlada je postavljena pred najtežavnejšo nalogo, kar jih je kdaj imela. Na eni strani preti izolacija, na drugi strani pa je naša vlada izgubila vse simpatije. Sedanja

koalicija velesil razpade, bodoča pa nas ne mara. Saj je demokratsko-radikalna vlada napravila ves ugled naše države v svetu. Bojimo se, da ga nikoli več ne vzpostavimo in da bo država smrtno grehe centralistov drago plačala.

Zakon o razdelitvi države — začasen.

VLADA PREDLOŽI NOV SPREMINJEVALNI PREDLOG.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Vlada je izdelala zakon o razdelitvi države na oblasti, da izpolni formalnosti, ki jih določa ustava. Obenem z razglasitvijo tega zakona pa bo vlada predložila narodni skup-

ščini predlog o spremembi razdelitve države na oblasti. Ta predlog se tiče v glavnem nove razdelitve Hrvatske in Slavonije, predvsem Srema in pa priključitve Zemuna k Belgradu.

Seja narodne skupščine.

ZAKON O DRŽAVNEM SVETU IN UPRAVNIH SODIŠČIH SPREJET.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Današnja seja narodne skupščine se je pričela ob 4. popoldne. Po prečitaniu zapisnika zadnje seje so ministri odgovarjali na vprašanja raznih poslancev. Sledile so izjave posameznih klubov z ozirom na zakonski predlog o državnem svetu in upravnih sodiščih. V imenu Jugoslovanskega kluba je posla-

nec dr. Sudarević izjavil, da ta zakonski predlog ne vsebuje nobenih garancij, da bo ustroj državnega sveta in upravnih sodišč odgovarjal potrebam ljudstva. Zato bo klub glasoval proti. Pri glasovanju je bilo za zakonski predlog oddanih 136 glasov, proti pa 52.

Anglija hoče vzhodno-gališkega vprašanja.

Pariz, 25. aprila. (Izv.) »Echo de Paris« javlja iz Genove: Angleški ministrski predsednik Lloyd George, ki ostane tu do

10. maja, namerava predlagati zavezniškim državam rešitev različnih vprašanj, predvsem vprašanje Vzhodne Galicije.

Pogajanja med Jugoslavijo in Italijo.

IZJAVA DR. NINČIČA.

Genova, 25. aprila. (Izv.) Jugoslov. minister dr. Ninčič je v nekem razgovoru izjavil, da se pogajanja med Jugoslavijo in Italijo glede izvršitve rapalske pogodbe bližajo svoji drugi fazi, namreč izvršitvi pogodbe. Obstaja trdno zaupanje, da se bo lahko še na eni izmed sej genovske gospodarske konference uradno proglasilo, da je bil dosežen med Jugoslavijo in Italijo glede omenjene pogodbe popoln sporazum.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Vlada je prejela brzjavna poročila od našega zunanjega ministra dr. Ninčiča iz Genove, po katerih pričakuje italijanska vlada novih predlogov, da dobi izhod iz sedanjega zamotanega položaja. V kratkem se sestane ministrski svet, ki bo razpravljal o teh brzojavkah. Kakor stvar sedaj stoji, da bodo pogajanja med Jugoslavijo in Italijo imela težko dovoljen izid, ker se konferenca v Genovi kmalu zaključuje.

Rim, 25. aprila. Italijanski listi pišejo, da je jugoslovanska vlada glede izvršitve rapalskega dogovora postala intransigentna in da o reviziji noče več ničesar slišati. To da je pripisovati vplivu male antante, oziroma gg. Beneša in Bratianu. Vsled tega se razgovori med Ninčičem in Tostijem najbrž prekinejo.

CERKVENE RAZMERE V VOJVODINI NA ŠKOFOVSKI KONFERENCI.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Poslanec Blaško Raič je dobil od jugoslovanskih škofov brzjavni poziv, naj pride na konferenco v Zagreb radi cerkvenih razmer v Vojvodini.

INTERPELACIJA JUGOSLOVANSKEGA KLUBA RADI UBOJA SLOVENSKEGA REKRUTA V SLOV. BISTRICI.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Poslanec dr. Hohnjec, Pušenjak in Zebot so danes intervenirali v vojnem ministrstvu radi žalostnega dogodka na kolodvoru v Slov. Bistrici, kjer je dne 19. aprila srbski vojak ustrelil slovenskega rekruta na dva koraka v trebuh. (Glej »Slovenec« od dne 22. t. m.) Vojaške oblasti niso o smrti rekruta niti obvestile njegovih staršev, niti prekrbele za dostojen pogreb. Poslanci so zahtevali, da se krivec strogo kaznuje, da se da staršem zadoščenje in primerna podpora.

NELJUBO VPRAŠANJE PAŠIČU.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Poslanci Jugoslovanskega kluba dr. Šimrak, dr. Gosar in Gostinčar so stavili na ministrskega

RAZCEP V MUSLIMANSKEM KLUBU.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Ker se je muslimanski klub razcepil na dve skupini, so poslanci vsake frakcije dobili posebno sobo v narodni skupščini. Med seboj niso v nobenih stikih. Vesti, da se nameravata obe skupini sestati k skupni konferenci, da se domenita o bodoči taktiki, ne odgovarjajo resnici. Danes dopoldne sta posetila muslimanska ministra Omerović in Vilić ministra za notranje stvari dr. Marinkovića. Porazgovor je trajal precej dolgo, vendar se pa o pogajanjih ne more nič gotovega dognati. Zdi se, da se je porazgovor v glavnem sukal okoli stališča skupine dr. Spaha. Danes je semkaj dospel poslanec dr. Mehmed Spaho.

DR. BENEŠ IN BRATIANU PRIDETA V BELGRAD.

Rim, 25. aprila. Tukajšnji listi trdijo, da dr. Beneš in Bratianu takoj po zaključitvi genovske konference obiščeta Belgrad, kjer se bodo vršili važni politični razgovori.

RAZMERE NA REKI.

Kraljevica, 25. aprila. (Izv.) Včeraj je imela večina reške konstituante svečano sejo povodom obletnice volitev na Reki, pri katerih se je pred enim letom večina Rečanov izrekla za samostojnost Reke. Kakor javljajo z Reke, se tamkaj opaža že par dni mrzličava delavnost. Železniški material se zbira in ga deloma odvažajo v Italijo. Iz tega se da sklepati, da ni izključeno, da nameravajo Italijani zapustiti Reko in da hočejo vzeti vse s seboj, kar je količikaj vredno. Kakor že znano, je nezakonita vlada Attilia Prodana izročila Banki d' Italia vso lastnino bivše Avstro-ogrske banke. Ta tranzakcija je popolnoma nezakonita. Z italijanske strani se sedaj poizkuša vse to zamlčati, vendar pa imajo gotovi ljudje dovolj dokazov v rokah, da se je vendarle izvedela ta transakcija. Včeraj je bil na Reki shod raznih politikov in industrijev, ki so razpravljali o stališču, ki naj ga zavzamejo napram sedanjim krizi. Bilo je kaih 45 oseb navzočih, od teh 30 Italijanov, ostali pa vsi Mažari in Nemci. Izvolili so odbor, ki naj potuje v Genovo, kjer naj razloži posameznim delegacijam položaj, v katerem se nahaja reška država. Zanimiv je komentar, ki ga je prinesla »Vedetta d' Italia« o tej razpravi. List piše, da vse to ne bo imelo uspeha, ako trgovina in industrija ne dobi sredstev, da prisili večino konstituante, da se povrne na Reko.

Rusija in Vatikan.

Rim, 25. aprila. Med Čičerinom in genovskim nadškofom kardinalom se je vršil važen diplomatičen razgovor, na podlagi katerega je kardinal poslal Vatikanu poročilo. Obravnavala so se verska vprašanja velike važnosti in je Čičerin opozarjal kardinala na dejstvo, da v Rusiji vlada danes neprimerno večja verska svoboda nego pod carjem. Ruska delegacija se predvsem prizadeva, da bi se vzpostavili redni diplomatični odnosi s sveto stolico.

Posledice rusko-nemške pogodbe.

Moskva, 25. aprila. (Izv.) Z ozirom na sklep rusko-nemške pogodbe bo petrograjska luka odslej sprejemala znatno večje množine blaga kakor dosedaj. Parniki, ki so doslej pristajali v Rigi in Revalu, bodo nadalje dirigirani v Petrograd. V petrograjskem pristanišču morejo na dan izkrcati 50.000 pudov blaga.

Konferenca v Genovi.

DELO KOMISIJE.

Genova, 25. aprila. (Izv.) Včeraj se je sestala podkomisija za kredite, ki deluje pod okriljem finančne komisije. Podkomisija posluje pod predsedstvom angleškega ministra Ewansa, ki nadomestuje odpotovalega angleškega zakladnega kancelarja sira Roberta Horneja. Za cilj si je postavila podkomisija posvetovanje o stavljenih predlogih in načrtih. Londonsko poročilo izvedencev predlaga, naj se v olajšanje kreditnega posredovanja ustanovi posebna organizacija, ki bi takoj zagotovila sodelovanje gospodarsko močnih držav pri obnovi gospodarsko šibkejših. Pogajanja, ki se pravkar vrše v Genovi, bi bila zelo pripravna, da se osnuje mednarodna korporacija. Države, ki so navezane na kredite, bi imele na ta način ukreniti potrebno, da bi mogle staviti na razpolago svoja aktiva kot podlago za kreditne akcije, dokler se ne ustanovi nameravana mednarodna korporacija ali podobna organizacija. Dopolni se ta predlog s predlogom v Londonu osnovanega organizacijskega odseka mednarodne korporacije. Kakor je znano, se nameravajo ustanoviti po posameznih državah narodne korporacije, ki bi delovale sporazumno med seboj in osrednjo mednarodno korporacijo v Londonu. Velika Britanija, Francija, Nemčija, Italija in Belgija naj stavijo na razpolago glavnice 20 milijonov funtov šterlingov, Zedinjene države ameriške, Japonska, Holandija, Danska, Švica in Češkoslovaška pa naj se povabijo, da pri tem sodelujejo. Pridržuje se pravica k vabilu drugih udeležencev. K temu predlogu je stavila Belgija posebno spomenico, Italija pa je vložila več predlogov. O stavljenih predlogih bo podkomisija za kredite razpravljala na svoji jutrišnji seji.

FRANCOSKI DRŽAVNI SVET PODPIRA POINCAREJEVO POLITIKO.

Pariz, 25. aprila. (Izv.) Državni svet je povodom otvoritve svojega zasedanja, ki se je pričelo včeraj, sprejel sklep, v katerem izraža vladi svojo zaupnico, ker jamči za spoštovanje pogodb.

NOVO ČESKO POSOJILLO AVSTRIJI.

Praga, 25. aprila. (Izv.) Vlada je poslala poslanski zbornici zakonski predlog glede kredita 500 milijonov kron, ki naj se dovoli Avstriji.

NEMIRI NA IRSKEM.

Pariz, 25. aprila. (Izv.) V Belfastu je bila vržena iz neke cerkve bomba, pri čemer je bila ubita ena ženska.

NEMIRI V TRIPOLISU.

Rim, 25. aprila. V zapadni Tripolitaniji delujejo z vso močjo arabski vstaši, ki napadajo italijanske garnizije. Vršijo se spopadi in manjše bitke.

FAŠIST UBIT.

Trst, 25. aprila. V nedeljo je bil tu ubit fašist Ivanich, neki Sabadin pa smrtno nevarno ranjen. Tudi nacionalistični listi zdaj zahtevajo, da se vse prebivalstvo razoroži in da se konflikti med fašisti in komunisti končno likvidirajo.

Podpredsednik deželnega sodišča, dvorni svetnik Fran Regally:

Preosnova porote.

(Dalje.)

VI. Kako bo sestavljena porotna sodišča?

Doslej smo imeli razen treh poklicnih sodnikov dvanajst porotnikov. Po načrtu naj bo pa razen treh poklicnih sodnikov le sedem porotnikov. Čuli so se že tudi glasovi, naj pri poroti sodeluje le eden poklicni sodnik, kakor je to že vpeljano v nekaterih državah.

Po mojem mnenju bi bilo vsekako pridržati tri poklicne sodnike, ker gre tu za najvišje človeške dobrine, pri katerih ne more biti nikdar preveč jamstva za absolutno pravilnost in popolno nepristranost, da je pa pri treh poklicnih sodnikih gotovo bolj zagotovljena kakor pri enem, ker je tudi poklicni sodnik samo človek.

Število porotnikov v različnih državah je različno. Tozadevno ni možno reči ničesar pozitivnega, kaj se je bolje obneslo. Res je sicer, da več oči več vidi in več glav več misli. Res pa je tudi, da preveliko število sodelavcev delo večkrat bolj otežuje kakor olajšava: tako vidimo tudi v parlamentih, da se vse stvari odkazujejo posebnim, ne preštevilnim odsekom, in tudi pri teh odsekih uči izkušnja pravtako kakor pri preštevilnih odborih raznih društev in prireditelj, da je pravih resnih delavcev razmeroma le malo in da izgubljajo dokaj preveč časa z govorjenjem, da pa pri njih delo napreduje dokaj počasneje kakor pri manj številnih odsekih in odborih. Zato bi bilo po mojem mnenju pač koristno, nekoliko znižati število porotnikov ne glede na to, da porotniki, kakor uči izkušnja, občutijo to častno mesto večinoma le kot breme, kajti takoj po izžrebanju prično izžrebanci prositi razrešitve od te dolžnosti ali vsaj delnega dopusta. Število sedem se mi pa pravtako ne zdi pravo kakor vobče nobeno liho število. Le v interesu obtoženca je, da je število sodnikov sodo in kolikor možno nizko, ker je potem v dvomljivih slučajih težje doseči absolutno večino, ki naj po načrtu tudi pri poroti zadostja, da se potrdi vprašanje o krivdi. Mimogrede pripominjam, da je po mojem mnenju absolutna večina res povsem zadostna za potrditev tega vprašanja, ako so podane vse druge kavele za podrobno, točno in vestno razpravljanje in presojanje. Koliko ugodnejša so sode kakor liha števila, in sicer čim manjša števila sodnikov za obtoženca, naj predoči ta-le razpredelnica:

Ako je sodnikov	je treba za obsodbo glasov	v %
1	1	100
2	2	100
3	2	66
4	3	75
5	3	60
6	4	66
7	4	57
8	5	62
9	5	55
10	6	60
11	6	54
12	7	58

Čim ugodnejši pa je obtoženčev položaj, tem večje je tudi jamstvo, da se nikomur ne zgodi krivica. Zato je tudi glavno načelo kazenskega sodstva »in dubio pro reo« (v dvomu za obtoženca, torej njemu v korist) ali »in dubio mitius« (v dvomu milejše). Zato menim, da bi bilo najbolje določiti, da naj obstoji porotno sodišče iz treh sodnikov in šest porotnikov.

Sovjetska armada po reorganizaciji.

Petrogradski dopisnik tednika »Deutsche Zukunft« poroča v 16. številki t. l. o sovjetski armadi:

Reorganizacija rdeče armade je domalega končana. Izvršena je doslej v naslednjih okrajih: v črnomorskem ozemlju desno od Dnjepra, v Severnem Kavkazu, Sp. Uralu, Petrogradu in Vitebsku; do 15. apr. 1922 mora biti dovršena še v vseh ostalih okrajih. Po izvršeni reorganizaciji bo sovjetska republika razpolagala z armado 1.800.000 mož.

Nova armada v nobenem pogledu ni več prejšnja rdeča armada. Politični komisariji so odpravljene; namesto njih poslujejo revolucionarne vojaške inspekcije, ki imajo približno iste naloge in pravice, kakor bivši državni kontrolorji. Službena starost za poveljstveno osebo je določena naslednje: instruktorji prve vrste (prejšnji višji štabni častniki) do 45 let, instruktorji druge vrste (štabni častniki) do 55 let, odgovorni instruktorji (generali) do 65 let. Novi pokojninski zakon popolnoma odgovarja staremu, le da vpoštevata današnje cene.

Pehotne formacije so urejene po starem sistemu, samo s to razliko, da služi kot temeljna številka tri. En polk je sestavljen iz 9 kompanij, med temi tri delovne stotnije, ki služijo obenem kot rezerva. Trije polki tvorijo brigado, tri brigade divizijo, tri divizije armado. Rdeča armada obsega sedaj 12 linajskih armad in šest armad za posebne naloge. Vsaki pehotni diviziji je dodeljena artiljerijska brigada, sestoječa iz enega havbičnega ali težkega in dveh lahkih topniških polkov. Vsak topniški polk obsega šest baterij po šest topov. Razen tega so vsaki armadi dodeljeni: 1 kavalerijska brigada, 1 težki topniški polk in 1 tehnična brigada (1 saperski, 1 železniški in 1 zrakoplovni polk). Vsaka »armadna baza« obsega vrhutega brigado tankov in brigado tovornih avtomobilov. Armadne baze so osnovane doslej na sledečih točkah: Kijev (desnobrežna armada), Jekaterinoslav (črnomorska armada), Rostov (kavkaška armada), Vitebsk (severnodnjeprska armada), Petrograd, Omsk (zapadnosibirska armada), Irkutsk (vzhodnosibirska armada) in Moskva (centralna armada).

Delo reorganizacije so v glavnem vodili Veršovski, Potapov, Gutor in Čeremisev, vrhovno vodstvo pa je v rokah Trockega samega. Sedanja reorganizirana sovjetska armada ne zastaja ne po moči ne po izobrazbi za bivšo caristično rusko armado.

Politične novice.

4 Zborovanje SLS v Ptuj. Minulo nedeljo je zborovala v Ptuj okrajna Zupanska zveza. Zborovanja se je udeležilo nad 100 županov in občinskih odbornikov. Poročal je g. prof. Vesenjak. Predlagane resolucije so bile soglasno sprejete. Ob 11. uri se je istotam otvorilo veliko politično zborovanje, na katerem je bilo poleg pristašev SLS navzočih tudi mnogo pripadnikov raznih drugih strank. Dvorana v društveni hiši je bila do zadnjega kotička napolnjena, istotako galerije. Poročal je poslanec dr. Korošec, ki so ga zborovalci burno pozdravljali. V obširnem govoru je dr. Korošec žarko osvetlil sedanji politični položaj in grehe sedanjega režima. Govorec o zunanji politiki je opozoril na veliko važnost rusko-nemške pogodbe in bičal kratkovidnost naših diplomatov, ki slepo

slede militaristični Franciji. V Rusiji se razvija nov družabni red, ki naj končno pometa z brezdušnim velekapitalizmom, naš pogled mora biti obrnjen na slovanski vzhod: Burno odobravanje je prekinjalo dr. Koroščeva izvajanja, in ko je končal, mu je vse viharo klicalo in ploskalo. Govorila sta še g. prof. Vesenjak in predsednik shoda g. Brenčič, nakar je bila predlagana resolucija soglasno sprejeta. Ves čas se ni čul na shodu niti en nasproten glas, dasi je bilo, kakor smo že omenili, navzočih tudi dokaj pripadnikov drugih strank.

4 Zbor Hrv. pučke stranke v Vukovarju. V nedeljo, dne 23. t. m. se je vršil v Vukovarju v Sremu shod zaupnikov HPS za vukovarski kotar. Iz vseh sel tega okraja so došli na shod strankini zaupniki v zelo lepem številu. Poročali so narodni poslanec dr. Šimrak, urednik Smodej in tajnik HPS dr. Andrić. Shod je trajal od 9. ure dop. do pol dveh popoldne. Soglasno je bila odobrena taktika HPS oziroma Jugoslovanskega kluba. Shod je bil prava manifestacija za politiko Jugoslovanskega kluba.

4 Posurovela žurnalistika. Takih surovosti, kakor jih je nagromadilo včerajšnje »Jutro« v svojih političnih beležkah, že dolgo nismo čitali v nobenem, tudi ne balkanskem časopisu. Brez vsake notranje zveze spravlja naš članek »Ljuba Davidovič v Ljubljani« s Kromarjevim pogrebom in spomin na to žrtev denunciantstva, katerega povzročitelja v isti notici slavi, s tem omadežuje. »Jutrova« inteligenca ne sega tako daleč, da bi se zavedala moralne klofute, ki si jo s tem daje. K temu pripominjamo, da vodstvo SLS nikdar ni pošiljalo nobenih pozivov za denunciranje širom dežele. Pač pa ne bo »Jutro« neznan, da je njegov »slavljene« današnjice žel za to v SLS vihar ogorčenja. Surovost liberalnega časopisja je te dni priklopala do vrhuna in farizejstvo najrše vrste je, če to časopisje piše še o žurnalistični dostojnosti. »Klerikalni lopov« je zopet izprožil v nedeljskem »Slovenec« svoj strupeni revolver, »lajajo na vsakogar, lažejo, zavijajo in obrekujejo, samo da bi odvrnili pozornost lastnih ljudi od amradu« itd. To so zlahkne cvetke »Jutrove« žurnalistične dostojnosti. Laže, zavija in obrekuje, nam pa niti sence tega ne more dokazati. Dober tek, kdor more tako žurnalistiko prebaviti!

4 Kaj liberalnemu buržuju imponira. »Slovenskemu Narodu«, zadnji čas poloficielnemu glasilu SKS, strašno imponira, da je minister Pucelj sedel v Mariboru »pri dolgi mizi sredi kmetov«. Liberalnemu buržuju se to zdi naravno nekaj neznanosko veličastnega in nezaslišane. Pa pravijo, da so — demokratje.

4 Uradna špionaža. Sarajevska »Hrvatska Sloga« javlja iz Nevesinja, da je tamkajšnji okrajni načelnik naročil vsem žandarmerijskim postajam, naj za vsako vas odrede po nekoliko vohunov, ki bi glavarstvu ali pa žandarmerijskim postajam javili takoj vsak razgovor proti današnjemu režimu. Taki vohuni so baje že imenovani, in sicer so imenovali katolike in muslimane, da bi stvar izgledala nedolžnejša. — Vest izgleda sicer precej neverjetna, ampak danes je vse mogoče.

4 Slobodna Tribuna o razdelitvi države na oblasti. Zagrebška »Slobodna Tribuna« piše o razdelitvi države med drugim: »Vlada Nikole Pašića je izbrala »komitet« štirih ministrov, ki naj bi definitivno rešil vprašanje razdelitve države na oblasti. Ta četvorica se je popolnoma sporazumela v vseh vprašanjih, glede katerih vladni klubi niso prišli do sporazuma. A

še nekaj posebnega je sklenil ta modri »komitet«: Sprejel je predlog g. Pašića, naj ostane besedilo uredbe popolnoma tajno!... A kdo so ti štirje gospodje? To so: Nikola Pašić, Marko Trifković, Voja Marinković in Svetozar Pribičević. Torej najožja radikalno-demokratska koterija... To pa še ni dovolj. Vsi štirje gospodje tega »komiteta« so Srbi. To dejstvo mora služiti brezobzirni agitaciji kot opravičen dokaz, da imajo samo Srbi vso državno oblast v svojih rokah in da Srbi izvajajo hegemonijo v najvažnejših državnih vprašanjih.

4 Težave med muslimani v Bosni. — »Pravda« poroča iz Sarajeva, da se vrše po vsej Bosni zborovanja muslimanov, na katerih sprejemajo sledečo resolucijo: 1. Protestirajo proti sklepu centralnega (izvrševalnega) odbora, ki ga ne smatrajo za veljavnega, kajti po pravilih lahko menja politiko stranke oziroma odločuje o nji samo skupščina delegatov (zaupnikov). — 2. Zahtevajo, da se takoj skliče zbor zaupnikov, ki naj spremeni pravila v toliko, da bo v njih izrečno naglašeno, da izvrševalni odbor in poslanci nimajo pravice odločevati o političnem pravcu stranke. — 3. Poslanci, ki pripadajo desnici, naj ne demisionirajo, ampak naj počakajo sestanka glavne skupščine.

Dnevne novice.

— Kralj Aleksander potuje v Pariz. Belgradski listi poročajo, da se kralj Aleksander jutri odpelje iz Bukarešte v Pariz, ne da bi izstopil v Belgradu. Vlada potuje v Pariz, da tamkaj nabavi poročna darila za svojo nevesto princezino Marijo. Presburo poroča uradno, da kralj Aleksander dospe v Belgrad v četrtek.

— Stanje min. predsednika g. Pašića. Iz Belgrada poročajo dne 25. aprila: Noč je ministrski predsednik Pašić prebil zadovoljivo. Bolečine so prenehale. G. Pašić je danes dopoldne mogel sprejeti nekatere ministre in prijatelje. Zdravnik dr. Koen še ni mogel dognati notranjih poškodb, ker bo treba ministrskega predsednika prej rentgenizirati.

— Kraljevi dvor. S 1. majem bo novi kraljevi dvor dostopen občinstvu, ki si ga bo lahko ogledalo proti vstopnini 10 dinarjev. Izkupiček iz vstopnine se bo uporabil za spomenik nepoznanemu junaku.

— Liberalna agitacija za dr. Šusteršiča. Za dr. Šusteršiča tako nesrečna njegova brošura bi bila v naši javnosti že skoro popolnoma pozabljena, ako ne bi zanjo vsak dan agitiral liberalno časopisje, v zadnji številki tudi »Avtonomist«. »Slovenski Narod« si vsak dan nekaj izmisli, da bi delal zanjo propagando. Tako si je danes izmislil to-le raco: »Pozivajo (vodstva SLS) iz posameznih dekanij zaupnike v Ljubljano, kjer jih vodilni klerikalni krogi rote in zaklinjajo, naj ohranijo svojo zvestobo klerikalni stranki in naj store vse, da ne pride do razkola v klerikalnih vrstah. Pri tej akciji sodeluje tudi škof dr. Anton Bonav. Jeglič.« »Slovenski Narod« je slišal menda nekaj zvoniti, da so imeli gospodje dekanji, kakor vsako leto vsaj enkrat, konferenco v Ljubljani in je iz tega napravil v svoji vedno plodoviti domišljiji, kadar čuje ime dr. Š., celega babbava. Da vztrajemo njegovi radovednosti, mu izdamo, da so se na konferenci dekanov pretresala zgolj dušnopastirska in verska vprašanja, najvažnejše med njimi pač vprašanje verskega pouka v šolah, o čemer bo imel »Slovenski Narod« priložnosti še dovolj slišati in upamo, da ne bo pri »Slovenskem Narodu« vsled tega preveč omedlevice. Rotenje in zaklinjanje pa prepustimo njegovim agitatorjem za dr. Š. brošuro

Nadučitelj Lavrič kot šaljivec.

V »Slovenec« št. 88 sem čital, da je umrl 14. t. m. v Mokronogu g. Franc Lavrič, nadučitelj v pokoji.

Nehote sem se pa pri tej žalostni novici spomnil mnogih hudomušnosti iz njegovega življenja. Bil je nad vse šaljiv, vedno poln zdravega in svežega humorja. Še na stara leta je bilo prijetno v njegovi družbi. Zato so ga bili povsod veseli. Služboval je nad 40 let v Škocijanu pri Mokronogu, to je v župniji, katero posebno v zgornjem delu, gospodarsko vzdržujejo sami vinogradi. Ni čuda, da se je Lavričev humor pri nedolžnem in prijetnem škocijankem vinu, po katerem glava ne boli in želodec ne trpi, a ki vendar razveže jezike, vsestransko razvil. Povdarjati pa moram, da Lavrič ni nikdar čez mero pil, ampak se je držal vedno v zmernih in pametnih mejah. Tudi ni bil nikdar v svojih šalah nedostojen ali žaljiv; za to je bil preblagega srca. Ko je stopil v pokoj, je prva leta še preživel v ljubem Škocijanu, pozneje se je pa preselil v bližnji Mokronog, kjer je ostal do smrti v tesni in prijateljski zvezi s Škocijankom. Posedal je navadno ob lepem vremenu pod kostanji pred mokronoško župno cerkvijo in prežal na Škocijance, ki so prihajali po svojih opravkih v Mokronog. Če ga pa niso dobili pod kostanji, se ti je bilo treba le okrog obrniti in Lavrič je stal pred teboj. Le kadar je

bil bolan ali ob slabem vremenu, si ga moral poiskati na domu.

Hudomušnih in šaljivih iz njegovega življenja je na koše. Za več knjig in marsikdo bi se pri teh »spominih« razvedril in od srca nasmejale, zlasti če bi jih napisalo večje pero. Jaz se hočem omejiti le na nekatere; vseh tako ne vem, mnoge sem tudi že pozabil, nekaj jih tudi ni popolnoma gotovih.

V Škocijanu je župnikoval župnik Janez Kunstelj, županoval je v pol ure oddaljeni Dobruški vasi Rorman, mož, kakor jih je malo, Lavrič je bil pa občinski tajnik. Župnik je imel navado, da je ob prostem času sedel pred župniščem ali pri srednjem oknu v I. nadstropju in pazil na mimoidoče. Vsacega je ogovoril, četudi je bil tu in nepoznan, toliko bolj domače. Neko popoldne po končani šoli jo maha Lavrič mimo župnišča. Takoj se župnik oglasi: »Dajte se no hitro kaj zlagati!« — Lavrič brzo odgovori: »Se nimam časa, moram k županu v Dobruško vas, prišel je sam deželni predsednik.« Župnik je verjel, ukazal je zaklati purana in napraviti okusno večerjo, hlapcu pa osnažiti kožijo in konja in pripraviti, da se popeljeta v Dobruško vas po predsednika. Sam se lepše preobleče. V eni uri sta že drdrala s hlapcem po visokega gospoda. Ko stopi župnik v županovo hišo — bila je tudi gostilna — glej, še sedi Lavrič zadovoljno za mizo pri poličku vina in se hudomušno

smeje. Župnik takoj popraša: »Kje je deželni predsednik?« Lavrič nato: »Saj ste rekli, naj se hitro zlagem.«... Ni kazalo drugega, kakor da je župnik povabil na purana Lavriča in Rormanu mesto deželnega predsednika.

Za Kunstljem je bil v Škocijanu župnik Janez Germ. Pa ne smete misliti, da je morda Lavrič živel z duhovniki v napetem razmerju. Ne, bili so največji prijatelji med seboj in so sporazumno delovali. Lavrič je bil tudi organist obenem. Pa to je posebno, tudi veselo poglavje o njem, ki ne spada sem.

Za župnika Germa je zidal v Škocijanu svojo hišo neki Italijan Astolfi. Ko jo je dožidal in postavil strešino, je razobesil na slemenu laško trikoloro. Lavrič pa, ne bodi len, dobi hitro stare, raztrgane in umazane hlače. Drugo jutro so že na Italijanovi hiši plapolale te hlače namesto trikolore.

Eden izmed Astolfijevih zidarjev je imel to slabo navado, da je hodil redno vsak večer pod župnikovo okno nesnago delat. Župnik potoži Lavriču. Lavrič dobi leseno brizglo, s kakršno se igrajo otroci, jo napolni s krvjo, župniku da v roko nabito puško z naročilom, naj ustreli v zrak, kadar bo ukazal. Tako pripravljena gresta oba k oknu in čakata. Italijan pride kakor navadno. Lavrič sproži v Italijana, župnik v zrak. Italijan zavpije ves prestrašen, se hitro potipa, pa, o jo!, prsti so

vsil krvavi. Ves iz sebe beži v bližnjo hišo. Tam ga temeljito preiščejo in ugotove, da nima nobene rane. Za naprej je imel župnik mir pred njim.

Župnik Germ se je veliko bavil s svinjerejo. Navado je imel, da je vsako leto dal v rejo Lavriču dva ali tri prašiče pod pogojem, da bo za plačilo najmanjši njegov. Eno leto pa gre Lavrič in zakolje največjega in najdebelejšega. Župnik pride gledat, a kako se začudi, ker manjka največjega. Zato vpraša: »Kje pa je največji?« Lavrič se zasmee in odgovori: »Smo ga že pojedli.« Župnik je hud in nejevoljen, Lavrič se zadovoljno muza. Stvar pride pred sodišče. Tisti dan, ko sta bila povabljeni v Mokronog, pride župnik klicat Lavriča, da bi k njemu prisedel. Lavrič se izgovarja, da sploh ne more iti, ker nima čevljev. Nazadnje mu župnik čevlje posodi. Nato se odpeljeta skupaj v Mokronog. Pred sodiščem pove najprvo župnik svoje, nato pravi Lavrič: »Gospod sodnik, ali naš gospod župnik so čuden mož. Vse, pravijo, da je njihovo. Jaz vem, da bi celo rekli, da so tile čevlji, ki jih imam jaz zdaj na nogi, njihovi.« »Se so tudi, se so tudi!« se oglasi župnik. »No glejte, gospod sodnik!« pravi Lavrič. Obravnava se je za oba dobro končala: župnik je odpustil, Lavrič je pa po ceni prišel do mastne pečenke.

(Dalje.)

na Stajerskem. Žal nam je samo, da je ta njihova agitacija tako brezuspešna!

— **Predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo** objavlja: Prebivalstvo posamnih okrajev slovenskega ozemlja je izrazilo željo, da se po deputacijah pokloni Nj. Vel. kralju povodom poroke in pri tej priliki izroči primerne poklonitvene darove. Vse korporacije in deputacije, ki bi v to svrhu želele potovati v Belgrad, se tem potom pozivljajo, da najdalje do 2. maja 1922 prijavijo predsedstvu uprave z navedbo imen one osebe, ki so določene za poklonitvene deputacije povodom poroke našega vladarja. Ker mora predsedstvo pokrajinske uprave vse deputacije takoj nato javiti maršalatu dvora, se po navodilu maršalata na poznejše prijave ne bo moglo ozirati. Dan sprejema deputacij se bo pravočasno objavil v zvezi s sporedom slavnosti povodom poroke.

— **Prenos telesnih ostankov Frana Maslija-Podlimbarskega.** Dne 19. septembra 1917 je nenadoma zagrl tuji grob v Puljavi na Nižjem Avstrijskem mučenika naše narodne ideje: Frana Maslija-Podlimbarskega. Z njim smo izgubili odličnega pisatelja, ki nam je zapustil dela trajne vrednosti, da omenimo le klasični, za ranjkega tako usodepolni roman »Gospodin Franjo«. Podlimbarski je bil našim narodnim in kulturnim društvom radodaren podpornik in delaven odbornik; z ljubeznijo se je uvrstil med požrtvovalne obrambnike, ki so se zbirali okoli naše šolske družbe sv. Cirila in Metoda. Zato smatra šentpeterska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za svojo častno dolžnost, da oskrbi svojemu mnogoletnemu marljivemu članu prenos njegovih zemeljskih ostankov v domovino, po kateri je toliko hrepenel in za katero je moral v političnem prognanstvu dati svoje dragoceno življenje. Prepričani smo, da posvedoči naša javnost tudi tokrat dejansko svojo ljubezen in hvaležnost do nepozabnega Podlimbarskega.

— **Nova posojila.** Kakor javljajo zagrebški listi, je ponudil ameriški polkovnik Kratz naši vladi novo posojilo, in sicer v znesku enega milijarda dolarjev, kar znaša po kurzu 250 kron za en dolar v našem denarju 250 milijard kron. Ves ta denar bi dobila naša vlada na roke, poleg tega pa še 100 milijonov dolarjev za investicije. O novi ponudbi bo v kratkem razpravljala ministrski svet in tudi finančni minister Kumanudi je že obveščen, da se zopet vrne iz Genove. — Če je vse to le res!

— **Zaprto zabavišče.** Belgrajska policija je zaprla belgrajski nočni lokal »Mascolle-bar«, ker so se tam noč za nočjo prirejale razne divje orgije. Navadno so tja zahajali tisti Belgrajčanje, ki plačajo največ davka...

— **Nižje-avstrijski katoliki za versko šolo.** Dne 24. aprila je imelo katoliško šolsko društvo za Avstrijo svoj 36. občni zbor. Na tem zborovanju je govoril bivši avstrijski naučni minister in poznejši ministrski predsednik Hussarek slavnostni govor, v katerem je rekel glede verske šole sledeče: »Danes se mora vsak katolik zavedati, da je njegova dolžnost bdeti nad ohranitvijo njegovih najvišjih kulturnih ciljev. Predvsem ne sme šola postati proti- ali brezverska. Mi stojimo že danes sredi gibanja, ki ga imenujemo kulturni boj. V naši državi, ki je danes demokratična, moramo zahtevati, da bo šola urejena po veroizpovedih. Mi potrebujemo konfesionalno šolo. Konfesionalne šole prej nismo mogli doseči ker je mnogovečnost države izvršitev te zahteve ovirala. Naša današnja mala država pa ima to dobro, da je v narodnostnem oziru enotna, v kateri se bistvo Avstrijca lahko popolnoma udeleži. To bistvo pa tvori enoto s katolištvom.« — Za Hussarekom je govoril dunajski kardinal Piffli tudi o šolskem vprašanju: »Če bi se bili katoliški starši že od nekdaj zavedali težke odgovornosti za blagor svojih otrok, se nam danes ne bi bilo treba bojevati za molitev v šoli in za verske vaje, ampak katolicizem bi bil danes zmagovit v šoli in v vzgoji. Le pogledjte malo Holandijo. Kljub temu da so tam katoliki v manjšini, so vendar lanske leto zmagovito končali desetletja trajajoči boj. Tudi v prevratni Nemčiji so zopet vpeljali konfesionalno šolo. Pogledjte Italijo, kjer je kardinal Ratti, sedanji naš papež, v »rdečem« Milanu dosegel, da so se katoliški starši zbrali in veri pripomogli do veljave tudi v šoli. Kar premorejo katoliki v drugih deželah, bomo napravili tudi mi. Mi moramo vzgojiti rod, ki ne bo obličal v nižavah materializma in egoizma, ampak si bo ohranil vero v Boga in v božjo avtoriteto. To nam pa omogočuje samo katoliška vzgoja.«

— **Na prenočevanje tujcev v Rohinjski Srednji vasi** je vpeljala davščina in sicer 1 dinar za osebo in na dan. Tozadevni predlog občinskega odbora je deželna uprava potrdila in je naredba izšla v 40. št. »Uradnega lista«.

— **Živinski in konjski semnji v Ljubljani** se smejo zopet vršiti, ker je slinavka in parkljevka v ljubljanski okolici popolnoma prenehala.

— **Nekoliko statistike o ruskih beguncih v Jugoslaviji.** Točnega števila o ruskih beguncih v Jugoslaviji ni mogoče zanesljivo doznati, razen onih, ki uživajo državno podporo. Od beguncev jih je največ ostalo v Srbiji, namreč 29 odstotkov, v Vojvodini 16—20 odstotkov, v Bosni 11—15 odstotkov, v Hrvatski, Dalmaciji, Črni gori in južni Srbiji 6—10 odstotkov, v Slavoniji in Sloveniji 5 odstotkov. Od teh jih je 11.251 sposobnih samo za pisarniška dela, 6784 za vsako delo, 2959 samo za ročno delo. Visokošolcev in dijakov sploh je 18.000, otrok pa 4074.

— **Banat pod vodo.** Radi neprestanega naraščanja vseh dotokov s Donava, Tisa in Sava zelo narasle in poplavile velik del najrodovitnejših krajev naše države. Banatska nizina je vsa poplavljenjena in izgleda kakor morje. Isto tako so poplavljenjene vse nižine v Sremu in Slavoniji.

— **Belgrad zida.** Listi poročajo, da bodo že v maju ali pa najpozneje v juniju pričeli graditi novo veliko palačo za belgrajsko glavno pošto.

— **Ustreljen neznanec.** V Varaždinu je varnostna straža ustrelila nekega neznanca. Pri njem niso našli nobenih listin. Bil je velik, kočen mož, velikih zmernih las. Nasil je zelenkasto-sivo obleko in rjave čevlje z gumijevimi petami. Če bi se tak mož kje pogrešal, naj se to javi okrajnemu policijskemu nadzorniku Toplikarju v Ljubljani.

— **Surovost.** Na velikonočni ponedeljek so fantje v Malem Trebeljevu popivali, se nazadnje stekli in enega celo smrtno nevarno oklali. To je bila lepa priprava za sv. misijon. Neki fant, ki je bil tudi pri tepežu, je rekel, da bi ne bilo prišlo do take surovosti, ko bi ondi ne bilo gostilne. No, g. urednik »Preroda«, ki vprašate, kako bi mogli v našem narodu zatreti surovost, tukaj imate odgovor. Delajte namreč na to, da se odpravijo nepotrebne gostilne in da se nove ne bodo ustanovljale.

— **203.000 Čehoslovakov v naši državi.** V Zagrebu izhaja čehoslovakiški tednik »Hlas«, glasilo Čehov in Slovakov, ki žive v Jugoslaviji. Kakor piše imenovani list, živi v naši državi 203.000 oseb češke in slovaške narodnosti. Doslej se je sodilo, da živi v naši državi kakih 150.000 Čehoslovakov, a zadnje ljudsko štetje jih je pokazalo 53.000 več.

— **Ustreljen od vojaške straže.** V Dubrovniku je te dni vojak, ki je stal na straži, ustrelil nekega akademika Similitija, člana jug. nar. napredne omladine, ker se je v pozni noči z njim spril in prepiral.

Gospodarstvo.

g »Petovica« usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptujju je imela svoj redni občni zbor dne 19. t. m. v prostorih Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, kjer ima svoj sedež. Iz poslovnega poročila je posneti, da se to novo podjetje povsem lepo razvija. V prvem poslovnem letu se je razširila usnjarna za vegetabilno strojenje, uredila se je moderna tovarna za kromovo strojenje, tovarna za čevlje, oddelek za izdelovanje gamaš, torbic in fine galanterije. Že v prvem letu je podjetje napredovalo tako, da je moglo prevzeti veliko dobavo čevljev za našo vojsko. Izdelki gamašnega in galanterijskega oddelka so že dobro uvedeni v celi državi. Podjetje, ki je v začetku leta 1921 dajalo zaslužek 183 delavcem, je imelo koncem leta 1921 zaposlenih že 406 delavcev. Tovarna za čevlje je urejena za dnevno produkcijo 1000 parov, tovarna za usnje more strojiti letno do 150 vagonov velikih kož, kromova strojna do 150.000 drobnih kož; gamašni oddelek izdeluje letno čez 20.000 gamaš. Tako je tej domači industriji zagurana podlaga za nadaljni razvoj. Po dotaciji rezervnega sklada, ustanovitve podpornega fonda za uslužbenice in zakonitih odpisov se je sklenilo, izplačati delničarjem 6 odstotno dividendo, to je 24 na vsako delnico. 1567

g Naknadno zatrošarinjenje žganja, skuhanega trošarine prosto za domačo potrebo. Kdor mora oddati izvesten del žganja, ki ga je skuhal trošarine prosto za domačo potrebo, lastniku žganja priprave kot plačilo zato, ker mu je posodil kotel, mora po določilih točke 78. št. 116 trošarinkega pravilnika predhodno prijaviti pri pristojnem oddelku finančne kontrole in plačati odpadajočo trošarino. Prijava se mora vložiti pisмено (na navadnem papirju). V njej je navesti, koliko litrov žganja se bo lastniku žganja priprave oddalo. Izrecno se poudarja, da mora vložiti prijavo in plačati trošarino tisti, ki je žganje proizvedel in oddal, in ne oni, ki se mu je žganje oddalo. Ker se mora vložiti prijava in vplačati trošarina naprej, ko se še ne ve, kolika bo dejanska jakost izdelanega žganja, se vzame po odredbi generalne direkcije posrednih davkov za podlago odmere trošarine povprečna jakost tega žganja s 25 odstotki. Za vsak liter žganja, ki se da lastniku žganja priprave kot plačilo za posoditev kotla, se plača torej ne glede na dejansko alkoholnost oddanega žganja do 31. maja 1922 po 8 Din, 75 para, a iz 1. junija 1922 po 5 Din trošarine. Za žganje, ki se je skuhalo trošarine prosto za domačo potrebo, a se potem prodaja, to določilo ne velja, zato se mora plačati trošarina za to žganje vedno le po dejanski jakosti.

g Žitni trg. Položaj na žitnem trgu v Vojvodini je sledeči: pšenica 1740. iedmen 1300. oves 1170, korusa 1200, pšenica moka (št. 0) 2350. — Tendence rezervirane.

g Dohodki državne trošarine. Od 1. januarja do 28. februarja so bili dohodki državne trošarine sledeči: Srbija in Črna gora 6.681.362 dinarjev 62 par; Hrvatska in Slavonija 21 milijonov 103.745.15 Din; Bosna in Hercegovina

— **Belgarski komitaži** so te dni zopet vpadli v naše ozemlje preko Strumice ter izropali več oseb. — V bližini Ravne Reke v Črni gori pa je bil te dni ubit nevaren hajduk Dulović. Tekom borbe, ki se je razvila med njim in orožniško patruljo, je bil en orožnik ubit, več pa ranjenih.

— **Toča** je te dni napravila veliko škodo v vinogradih v okolici Splita.

— **Stric iz Amerike.** Ubožen splitski čevljar Franjo Milošević je dobil te dni uradno obvestilo, da mu je stric, ki je že dolgo časa živel v Ameriki, zapustil 40.000 dolarjev, kar znaša približno 12 milijonov kron. Čevljar se je takoj odpeljal v Ameriko, da prevzame bogato dedščino.

— **Nesreča na železnici.** Iz vlaka je padel 28 letni oženjeni rudar Alojzij Lenart iz Toplice. Padel je tako nesrečno, da je prišel pod kolesa, katere so mu zdrobila levo roko in ga težko poškodovale na glavi.

— **Nesreča.** S kolesom je povozil v Cerknici Rudolf Logar Sletno Ivanko Ule.

— **Utopljenec.** Dne 20. aprila 1922 so našli pri Leskovčevem mlinu v Savodnju v vodi mrtvega posestnika in krojača Mihaela Pernelca. Utopljenca so pokopali na pokopališču v Novi Oslici.

— **Za Ljubljano Soča.** Poročali smo že, da je dobila bivša ladja Ungaro Croate, sedaj »Jadranske plovec«, ki se je prej imenovala Szandor Lederer, ime Ljubljana. Sedaj je prekrstila tudi ladjo Marosz imenovana družba v »Sočec«.

— **Drage pismo.** Te dni je prišlo z Ruskega v Plzen pismo, v velikosti 12x8,5 cm. Na kuverti je prilepljenih 6 pol znamk v velikosti 80x18 cm. Na vsaki polji je 50 znamk po 100 rubljev, torej znaša poštnina 80.000 rubljev.

— **Poletni vožnji red na pragi Polhovgradec—Ljubljana.** S 16. t. m. se je pričela poletna pošta na vožnja v smeri Polhov gradec—Ljubljana. Odhod iz Polhovnega gradca ob 17., prihod v Ljubljano pa ob 20. uri in to vsak dan razen nedelje in srede, ker te uvedena sedaj med Polhovim gradcem in Ljubljano na teden samo petkratna poštna zveza.

— **Poštni paketi za Čavle in Jelenje.** Do zadnjega časa omenjena poštna urada nista imela paketnega prometa. Kakor se nam poroča, so se poštne razmere v toliko izboljšale, da je odsej omogočeno pošiljati poštna pakete na zgoraj navedeni pošti.

— **Tatvine.** Avtomobilno družbo v Zireh so šoferji Rafael Demkar, Josip Polik in Franc Močnik oškodovali s tatvinami. Orožniki so tatove aretirali in jih izročili sodišču. — Zidarskemu mojstru Josipu Pernelcu iz Rovt je bilo, ko se je vračal precej vinjen domov, ukradenih do 8700 Din denarja. — V gozdih nad škofljico je bilo posekanih in ukradenih Francu Potokarju iz Lanišča h. št. 3 devet mladih dreves, posestniku Ivanu Potokarju iz Lanišča 12, Josipu Tompi iz Lanišča 13 mladih dreves in Jakobu Tompi iz Lanišča 1 hrast.

4.598.357.14 Din, Vojvodina 9.893.434.25 Din; Slovenija 17.179.424.42 Din in Dalmacija 4 milijone 018.558.38 Din — vsega skupaj torej 63.474.891.96 Din, torej za 24.525.569.95 Din več kot v istem času lanskega leta.

g **Koliko smo dolžni Franciji?** Naša država dolguje Franciji 1554 milijonov frankov. 5695—5705, nemške marke 3095—3105, angleški funti 83.925—83.975, francoski franki 71.150 do 71.250, italijanske lire 41.370—41.430, dinarji 11.738 do 11.762, romunski lei 5399—5581, švicarski franki 148.875—149.125, čehoslovake krone 14.970 do 14.990, madžarske krone 1062—1068.

g **Pregled češke trgovine v februarju t. l. s inozemstvom.** Čehoslovakiški državni statistični urad je baš te dni izdal pregled o množini uvoženega in izvoženega blaga v mesecu februarju. Tu vidimo, da je bilo izvoženo 4.263.893 q ter 374.406 komadov. V Belgijo se je izvozilo 46.705 q ter 647 komadov, na Francosko 99.955 q ter 1.295 kosov, na Laško 151.288 q in 133.162 komadov, v Jugoslavijo 65.841 q ter 8.677 kosov, na Madžarsko 581.039 q in 106 komadov, na Nemško 1.219.771 q ter 17.927 kosov, na Nizozemsko 102.496 q in pa 142 komadov, na Poljsko 131.419 q ter 23.908 komade, v Avstrijo 1.494.007 q in 93.898 komadov, na Rumunsko 37.687 q in 1.372 kosov, v Švico 33.558 q ter 1.893 kosov, v Veliko Britanijo 71.348 q in 77.906 komadov, v Zedinjene države 15.065 q in 189 kosov ter v druge države 164.214 q pa 13.289 komadov. — Glede izvoza zavzema prvo mesto šota in premog (2.983.962 q), potem rude (871.103 q), sladkor (257.457 q), železo in železni izdelki (128.852 q), steklo in stekleni predmeti (105.386) itd. — Po ugotovljenih podatkih o uvozu za prosto prodajo se je uvozilo v februarju vsega vkup 2.384.185 q ter 33.603 komadov, od katerega pride na Belgijo 47.316 q ter 147 komadov, na Francosko 36.227 q ter 231 komadov, na Laško 51.472 q in 140 kosov, na Jugoslavijo 31.848 q ter 3.528 komadov, na Madžarsko 179.517 q in 1.716 kosov, na Nemško 1.349.387 q ter 4.079 komadov, na Nizozemsko 78.807 q, na Poljsko 106.758 q in 8 kosov, na Avstrijo 172.180 q in 10.710 komadov, na Rumunsko 66.248 q ter 3.641 kosov, na Švico 8.985 q in 9.292 komada, na Veliko Britanijo 16.313 q in 86 kosov, na Zedinjene države 105.492 q in 12 komadov, na druge države pa 133.709 q ter 13 kosov. — Glede množine uvoza zavzema prvo mesto leto, premog in šota in sicer 977.133 q, potem žito 240.349 q, rude 197.371 q, kemični produkti 182.774 q, železo in železni izdelki 128.901 q i. t. d.

g **Uvoz mašarske opeke na Češko.** Češko trgovinsko ministrstvo je dovolilo, da se uvozi iz Mažarske več stoletin vagonov opeke. Komaj so ta ministrski ukrep češki listi objavili, je že padla cena domači opeki in sicer kar za 850 šk pri 1000 opekah.

g **Povišanje tarifov na nemških železnicah.** S 1. majem bodo železniške tarife v Nemčiji zopet povišane za 20 %.

g **Stanje papirnaega denarja v Nemčiji.** Prvi teden v aprilu je imela Nemčija za 131.8 milijard papirnaega denarja v prometu.

g **Konkurs švicarske banke.** Švicarska banka »Banque de Credit Commercial et Agricole« je ustavila izplačila. Pasiva znašajo 650.000 šv. fr., aktiva pa 200.000 šv. fr. v precej dvomljivih papirjih.

g **Šaško-čehka paroplovna družba v čeških rokah.** Pred nekaj dnevi je prešla Šaško-čehka paroplovna družba v roke češkega konzorcija, in sicer na ta način, da so Čehi veliko večino nemških delnic odkupili, kar se je tam laglje izvršilo, ker je zadnji čas nemška marka zelo padla. Delnice rečene nove družbe so v nekaj dneh pokašile s 100 na 180. Zdej Nemezi boli, da je tako lep dobiček ušel blivim nemškim delničar-

jem. V Draždanih samih pa se boje, da se Čehi ne bodo dosti brigali za udobnost glavnega saškega mesta, da bo osebno prevažanje omejeno, pač pa pomnoženo prevažanje blaga za Čeha. Koliko je ta bojazen opravičena, bo pokazala bodočnost.

g **Češko plinarstvo.** Plinarska in vodarška čehoslovake zveza dela na to, da bi se češko plinarstvo dvignilo na tako stopnjo, na kakršni je v drugih deželah. V čehoslovakiški republiki je 80 plinaric, in sicer: na Češkem 46, na Moravskem 16, v Slieziji 10, na Slovaškem 8; v Podkarpatski Ruski pa ni sploh nobene plinarice. — Plinarice se izplačujejo v občinah s 5000 prebivalci — tako uči izkušnja v tujini — v čehoslovakiški republiki nedostaja torej 163 plinaric, in sicer: na Češkem 76, na Moravskem 23, v Slieziji 11, na Slovaškem 41, a v Podkarpatski Ruski 12. — Ako pa pomislimo, da imajo v drugih deželah plinarice celo občine z 2000 prebivalci, potem se lahko reče, da nedostaja v čehoslovakiški republiki najmanj 900 plinaric.

g **Cene novi pšenici na Ogrskem.** Agenci žitnih tržak plačujejo za novo pšenico 4000 ogr. kron za meterski stot.

g **Angleške finance v pretečenem državnem letu.** V pretečenem finančnem letu, ki je bilo zaključeno z 31. marcem, je imel državni proračun Anglije 54 milijonov funtov šterlingov prebitka. Računalo se je, da bo imela Anglija okrog 80 milijonov funtov prebitka, toda rudarski štrajh in drugi nepredvideni dogodki so znižali prebitke na 54 milijonov. Celokupni dohodki so znašali 1124 milijonov funtov šterlingov, stroški pa 1070 milijonov funtov šterlingov.

g **Carina na sladkor znižana.** — V Italiji. Kakor poroča »Gazzeta Ufficiale«, je vlada znižala carinski aggio za sladkor za leto 1922-23 na 0.07. — S tem je uvoz sladkorja v Italijo izredno olajšan. — Pri nas pa se bavijo z mislijo povišati monopol tako za 100 odstotkov.

BORZA.

Zagreb. 25. aprila. (Izv.) Devize. Berlin 23.50—25, Bukarešta 48.50, Milan 320—330, London 260—265, Pariz 550—610, Praga 121 do 125, Švica 1150—1250, Dunaj 0.84—0.87, Varšava 1.80—2.25, Budimpešta 3.50—9, Valute. Dolar 54—56, K 120, napoleonor 200, romunski lei 50, lire 300—310.

Tendence na današnji borzi je bila na splošno čvrsta, ker so bile večeraj vse devize pod pariteto. Pariteta se je začela sedaj izenačevati.

Belgrad. 25. aprila. (Izv.) Devize. Pariz 564, Berlin 23.75, Dunaj 0.845, Bukarešta 47, Sofija 45, Budimpešta 8.65.

Curih. 25. aprila. Berlin 2, Newyork 514, London 22.75, Pariz 47.95, Milan 27.925, Praga 10.05, Budimpešta 0.70, Zagreb 2.075, Varšava 0.14, Dunaj 0.0675, avstrijske krone 0.06875.

Berlin. 25. aprila. Dunaj 3.18, Budimpešta 34.65, Milan 1363.25, Praga 498.35, Pariz 2339.55, London 1113.60, Newyork 252.18, Curih 4903.85.

Praga. 25. aprila. Dunaj 0.5625, Berlin 19.80, Rim 275, Budimpešta 7.175, Pariz 475, London 225, Newyork 50.575, Curih 988, avstrijske krone 0.61, italijanske lire 272.

Dunaj. 25. aprila. Devize. Zagreb 2952 do 2958, Belgrad 11.788—11.812, Berlin 3070—3080, Budimpešta 1064.50—1070.50, London 34.075 do 34.125, Milan 41.520—41.580, Newyork 7681.50 do 7693.50, Pariz 71.550—71.650, Praga 14.990 do 15.010, Sofija 5795—5805, Curih 149.250—149.500, Valute: Dolarji 7681.50—7643.50, bolgarski lei

Primorske novice.

p **Glasovanje o avtonomiji v juljski deželni posvetovalni komisiji.** Minulo soboto se je v seji deželne posvetovalne komisije za Julijsko Krajino končno vršilo glasovanje o avtonomiji. Podanih je bilo o predmetu troje predlogov: proti avtonomiji, za avtonomijo in posredovalen predlog dr. Pettarina, ki je v bistvu protiautonomističen. Prvi predlog je propadel z 10 proti 17 glasovom, dr. Pettarinov posredovalni predlog pa je propadel z 10 proti 14 glasovom. Končno je propadel tudi avtonomističen predlog z 11 proti 13 glasovom; Zanj so poleg slovanskih članov glasovali Bombig, Bonne, Inwinkel, Pettarin in Rinaldini. Glasovanja so se vzdržali Puecher, Chersich in Sbisà.

p **Velik protestni shod v Sežani.** Minolo nedeljo se je vršil v Sežani velik protestni shod proti kršitvi slovanskih jezikovnih pravic na sodiščih. Vdeležba na shodu je bila ogromna. Govoril je poslanec dr. Wilfan.

p **Protest slovanskih odvetnikov v Istri.** Slovanski odvetniki v Istri so vložili proti preganjanju slovanskih jezikov na sodiščih odločen protest.

Štalerske novice.

š **Sprememba pri okrožnem sodišču Maribor.** S 1. majem stopi v pokoj g. višji sodni svetnik dr. Jos. Kronvogel, ki je vodil okrajno sodišče. Kdo bo njegov naslednik, še ni gotovo.

š **Zdravniško društvo v Mariboru** je dvignilo zaporo nad blagajniškim zdravniškim mestom v Zidanem mostu, ker se je sporna zadeva z bolniško blagajno v Ljubljani poravnala.

š **Demolacija poslopja za Zadr. Gospodarsko banko v Mariboru** je že dovršena. V kratkem času so izginila stara poslopja. Na njih prostoru se prične graditi temelj za novo bančno palačo. Dovo stavbnega materiala je v polnem tiru.

š **K umoru v Hočah.** Kakor pripovedujejo izletniki iz Maribora, ki so bili priča dogodkom v Hočah, gre tu za umor iz maščevalnosti in ne za navadno fantovsko rabuko. Umorjeni Ogrizek iz St. Janža (Dravsko polje) je zagnal Lešniku iz Sv. Miklavža vrček piva v glavo ter s tem precej poškodoval Lešnika. Lešnik se je zagrozil, da bo Ogrizek preje »hinc«, ko bo solnce zašlo. Tudi če bi te grožnje ne bil izustil, kaže celo njegovo dejanje na umor in ne na uboj.

š **Nesreča na železnici.** Po sporočilih ljubljanskih potnikov v Maribor, je povozil popoldanski brzovlak v ponedeljek na postaji Štore nekega šolekega otroka.

Ljubljanske novice.

Iz Celodnevno izdajanje vozniških listov na ljubljanskem državnem kolodvoru: Od 1. maja t. l. bo osebna blagajna v svrhu izdaje vozniških kart odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih nepretrgano od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Vse druge dneve se prične z izdajo vozniških kart kakor do sedaj vsaj eno uro pred odhodom vsakega osebnega vlaka. Ta naredba velja do preklica, najdalje do 15. septembra 1922.

Iz Zapuščina ameriških rojakov. Pozivljajo se vsi oni, ki imajo pravico do zapuščine ali premije zavarovanja svojih rojakov v Ameriki, da vpošljejo mest. magistratu pismeno prijavo s sledečimi podatki: Ime in poklic osebe, ki je umrla; 2. kraj in datum smrti; 3. Vzrok smrti (bolezen, nezgoda); 4. sorodstveno razmerje s proslcem; 5. ime in naslov proslca; 6. približni znesek zapuščine. Podrobnejše je razvidno iz objave, ki je nabita na mestni deski.

Iz Česka Obe v Ljubljani počada v soboto dne 29. dubna v restauracijskih inistnostech Narodni Domu v Ljubljani — svému milému a zaslužilemu členu panu Bohumilu Čvančarovi večer na rozloučenou. Vstup členům, jim uvede ným hostům jakož i všem přátelům a známým rodiny Čvančarovy — volný. Začátek o 20. hodině.

Iz Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — Sekcija Ljubljana sklicuje izredni občni zbor, ki se vrši v ponedeljek, dne 8. maja t. l. ob 20. uri v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Dnevni red: 1. Razvoj tehniške fakultete v Ljubljani; 2. Glavna skupščina Udruženja v Sarajevu; 3. Slučajnosti.

Iz Policijske kronike. Ribič Franc Bernik je vdel po Ljubljani plavati sod, katerega je nato spravil na suho. V sodu je bilo 30 litrov smole. Lastnik sode ni znan. — Denarnica, v kateri je bilo 11 bankovcev po 40 kron, je bila ukradena delavcu Josipu Kalarju. — Dve telečji koži, vredni 840 K sta bili ukradeni mesarju Francu Lovše. — Ivanu Peršku v Spodnji Šiški sta bila ukradena dva dežna plašča vredna 1700 kron. — Na glavnem kolodvoru je bilo radi raznih pogreškov aretiranih 7 oseb. — Detektivski so aretirali čevljarskega pomočnika Antona Breznika iz Frana pri Mariboru in slaboglasno Franciško Hribnik iz Polhovca gradca. Hribnikovo sta iskali mariborsko okrajno sodišče in ljubljansko deželno sodišče, Breznika pa mariborsko okrajno sodišče radi raznih tatvin.

Socialni vestnik.

S Starostno zavarovanje uradništva denarnih zavodov. Ponedeljek zvečer je imelo uradništvo denarnih zavodov v Ljubljani pri Lloyd sestank, na katerem je razpravljalo o starostnem zavarovanju. Načelnik skupine uradništva denarnih zavodov DZN tov. Hiter je poročal o zakonu glede zavarovanja pri državnem pokojninskem zavodu. Oporočal je na slabe strani tega zakona, ki nalaga namerjenem kakor delodajavcem v obliki visokih premij težka bremena, katerim bremenom pa niti ob daleč ne odgovarjajo ugodnosti, katere naj bi zavarovane užival ob času onemoglosti. Ta zakon že ni odgovarjal dejanskim potrebam zasebnega nastavljenstva v svoji prvotni obliki, v katero je dopuščal vsaj nadomestno starostno zavarovanje onim podjetjem, ki so s primernim jamstvom nudila svojim nastavljenjem za čas vpokojitve večje ugodnosti; še manj odgovarja danes v opetovano novelirani obliki, v kateri zabranjuje vsako nadomestno zavarovanje. Z določbami tega zakona se ne morejo zadovoljiti zlasti ne nastavljenec denarnih zavodov, ker zakon ne upošteva niti njih dejanskega službenega položaja. Zato je že pred dvema leti započelo bančno uradništvo akcijo za lastno in enotno nadomestno zavarovanje izven državnega pokojninskega zavoda. Zadevni načrt pa se radi krize v skupini uradništva denarnih zavodov ni mogel izvesti. Danes je nadomestno starostno vprašanje po zakonu odpravljeno. Uradništvo mora torej skrbeti, da se uvede primerno dodatno zavarovanje. Obenem bo treba delovati na zopetno noveliranje zakona o pokojninskem zavarovanju ter ga spraviti v sklad z dejanskimi razmerami in potrebami raznih kategorij zasebnih nameščenec. Za to vprašanje kakor za reformiranje državnega pokojninskega zavoda v Ljubljani, ki je nujno potrebno, se mora zainteresirati Delavska zbornica. — V nato sledeči živahni debati se je ostro grajalo, da se celokupno uradništvo za to važno vprašanje premalo zanima. Sprejeti so bili razni predlogi. Tov. Hiter se je soglasno naprosilo, da nadaljuje započeto akcijo glede starostnega zavarovanja.

Narodno gledališče.

OPERA.

26. aprila, sredo: Luiza. C.
27. aprila, četrtek: Hoffmannove pripovedke. Gostovanje ge. Vesel-Pola iz Zagreba. B.
28. aprila, petek: Werther. A.
29. aprila, sobota: Bajaja. D.
30. aprila, nedelja: Faust. Izven.
1. maja, ponedeljek: Plesni večer gđ. Lidije Wislakove. Izven.
2. maja, torek: Bajaja. C.

DRAMA.

26. aprila, sredo: Otok in struga. Proslava 70letnice dr. Ivana Tavčarja. Slavnostna predstava. Izven.
27. aprila, četrtek: Hamlet. Izven.
28. aprila, petek: Revizor. Dijaška predstava. Znižane cene. Začetek ob 3. uri pop. Izven.
29. aprila, sobota: Otok in struga. E.
30. aprila, nedelja: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Delavska predstava. Polovične cene. Izven.
1. maja, ponedeljek: Otok in struga. B.
2. maja, torek: Zaprio.

Prosveta.

pr III. redni občni zbor »Narodne Galerije« se vrši v soboto, 28. aprila ob štirih v posvetovalnici magistrata.

pr Šikar Vlaho Bukovac umrl. 24. t. m. je v Pragi nenadoma umrl slikar Vl. Bukovac, e najbolj nadarjenih hrvatskih slikarjev. Še nedavno se je mudil v Belgradu, kjer je portretiral kralja Aleksandra. Pokojni je bil star 66 let in zapuščal dve hčeri, ki se obe bavite s slikarstvom.

pr Jugoslovanska V. umetniška razstava o priliki kraljeve poroke v Belgradu. Strokovno udruženje jugoslovenskih oblikujočih umetnikov vabi vse umetnike, ki se zanimajo za to razstavo, na sestanek, ki se vrši v petek, dne 28. t. m. ob pol 8. uri zvečer v restavraciji »Union«.

pr Razpis natečaja za plakat V. jugoslovanske umetniške razstave v Belgradu. Izvršujoči odbor razpisuje natečaj za najboljši načrt umetniškega plakata za V. jugoslovansko razstavo. Načrt ima služiti obenem kot naslovna stran za katalog. Razpisane so tri nagrade: prva 2000, druga 1000, a tretja 500 Din. Delo naj bo izvršeno črno ali največ v dveh barvah razven črne. Načrt mora biti 14. maja že v rokah odbora. Tekst se glasi: »Jugoslovanska Umetniška Izložba II. beogradska gimnazija Počarova ulica od 31. maja do 1. julija. Ulaznina 10 Din.« Tekst mora biti napisan v latinici ali v cirilici. V drugem slučaju piši fonetično Поенкарева itd. Velikost poljubna. Izdelana slika naj se odpošlje na adresu Jov. Bjelić, Beograd, Pozorište. — Strokovno udruženje jugoslovenskih oblikujočih umetnikov v področju Slovenije v Ljubljani. Za odbor: R. Jakopič s. r., predsednik, S. Šantel, tajnik.

pr Die serbisch-orthodoxe Nationalkirche. Dr. Alois Hudal, Graz 1922. — Na podlagi obširnega gradiva je profesor graške univerze dr. Hudal obdelal zgodovino in ustroj srbske pravoslavne cerkve. Zadnje poglavje razmatra bodočnost pravoslavja in katoličanstva v Jugoslaviji. Pisatelj točno pozna naše razmere in jih stalno zasleduje. Zedinjenje cerkva se mu zdi zelo težavno, pač pa

toplo zagovarja sporazum. Po pravici pravi, da je krščanstvo izgubilo v javnem življenju že mnogo važnih pozicij in da je sporazum med cerkvami potreben, da postane krščanstvo element svetovno-obnovitvene sile za človeško družbo.

Orlovski vestnik.

Sentpeterski Orel v Ljubljani ima v sredo ob 8. uri fantovski večer. Ob pol 8. uri pevska vaja.

Dijaški vestnik.

d »Luč«, glasilo jugoslovanskega katoliškega dijaštva. Izšla je 6. številka s sledečo vsebino: Drag. Koelper: Potreba religije. — Drag. Dujmušić: Meditacija. — D. Sudeta: Moje noči, Prikazanje. — Aljoša Tomažin: Da bi bil jaz od rojstva slep. — M. Soljačić: Radost. — Miran Jarc: Pavliče v noč. — I. Pavlinec: Uzroci apostazije. — Petar Živković: Dojmovi iz štrasburške bogoslovije. — Ivo Horvat: Djevojačka jutra. Uskrsnudi. — Ljubo D. Jovanović: Stazom belom... — Ivo Merz: Francesca katoliška literatura. — Listak: Za duhovno obnovu, Internacionala. Osvrti i prikazi, Iz slavenskega svijeta, Dački život. —

Turistika in sport.

Hanacka Slavija, Kromčirž — Ilirija. Danes ob pol 6. uri zvečer se vrši na igrišču Ilirije mednarodna nogometna tekma med Hanacko Slavijo in Ilirijo. Slavija se nahaja na turneju po Jugoslaviji, v Ljubljani pa igra na povratku iz Splita. Dosedanji rezultati: v Zagrebu proti Haški 0:0, proti Concordiji 2:2, proti Gradjanskemu 1:1; v Splitu proti Hajduku 0:1 in 2:2. Slavija je izvrstno moštvo s tistično češko kombinacijsko igro in zelo močno obrambo. — Igra se v vsakem vremenu. Predprodaja vstopnic v cvetličarni Winder, Selenburgova ulica.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psurom. difference v C	Nabo, vetrovi	Padačina v mm
24. 4. 21 h	728.6	4.5	6.9	obl.	—
25. 4. 7 h	727.4	5.9	0.8	dež	32.4
25. 4. 14 h	727.3	4	0.9	sneg	—

Salma

neporušne

kavčukove pete

za čevlje.

Kopališče * PIŠTANY * Čehoslov.

ZDRAVI: Trganje, revmo, ischias itd. — Sezona je že v polnem teku. Izvrstna brzovozna zveza. — **Thermia Palace** kopališni hotel je zgrajen nad izviri. — **Grand hotel Royal** v zdraviliškem parku. Zdravil. gostje iz države SHS dobijo za izravnanje valute **znatne popuste.** — **Pojasnila** tudi za domače zdravljenje z orig. zdrav. glino „Pl. Qua“ daje: Tourist Office, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6 in zdrav. ravnotejstvo Pištany. — Dalje Medjunarodna banka d. d. Zagreb, Nikoličeva ul. 7, ki preskrbi tudi denarna nakazila, čeke in kreditna pisma.

SLUŽKINJA

za vse hišne posle, ki se po možnosti razume tudi v kuhinji in je dobra pomoč gospodinjici, se takoj sprejme. Več se izve v upravi lista pod št. 1571/0.

Priden in trezen HLAPEC

zanesljiv, kateri je vajen tudi vseh dom. del, se sprejme h konjem, takoj ali po dogovoru. Plača dobra in zadostna hrana v hiši. Vpraša se v upravi pod »E. 8/1561«

Do 15. maja se sprejme

KONTORISTINJA

vešča vseh pisarniških del ter pisanja na stroju. Gospodične z nemško in slovensko stenografijo in lepo ročno pisavo imajo prednost. Ponudbe pod »MAJ« na upravništvo SLOVENCA.

Več tesarjev in tesarskih predelavcev sprejme

takoj IVAN ZAKOTNIK, mesni tesarski mojster, parna žaga v Ljubljani, Dunajska cesta št. 46.

Sprejme se s 1. majem

1 strežnik, 1 hlapec, ena kuharica in ena dekla.

Ponudbe na: Upravištvu zdravilišča GOLNIK pri Trzinu. 1563

10.000 kron

stanovanje iz DVEH SOB IN KUHINJE. — Ponudbe pod »TAKOJ« na upravništvo SLOVENCA. 1590

NAJVEČJA IZBIRA

različnih pletenja, majic nogavic in rokavic pri tvrdki A & E SKABERNE LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 10.

Kdor želi prodati nepremično **POSESTVO** kakršnokoli, naj pošlje natančno ponudbo na upravo lista pod: AMERIKA 22/1565.

Kupim že rabljen, dobro ohranjen šivalni STROJ. Ponudbe s cenno prošim na: F. CENCIC, Mojstrana. 1543

PREMOG in CEMENT

prodaja najcenejše H. PETRIC, Ljubljana, skladišče Balkan. 1324

Prodajam po ceni: 1 omaro za obleko, eno skrinjo, 1 posteljnak. — Florijanska ulica št. 21, dvorišče. 1569

MIMI DEKLEVA ROJ. GRÖBNER

EDVARD DEKLEVA

POROČENA.

PLANINA

RAKEK

dne 24. aprila 1922.

Razpis.

Občina Planina, okr. Črnomelj, razpisuje **zgradbo enonadstropnega župnišča**

na podlagi načrta in stroškovnika z leta 1920., kateri je interesentom v pogled v občinski pisarni Planina. Interesenti morajo položiti 10% kavnice od ponudene vsote. Ponudbe se morajo dostaviti do 15. maja opoldne občini. Občina si pridrži pravico, oddati delo ponudniku, ne glede na višino ponudene vsote.

ZUPANSTVO PLANINA,

dne 10. aprila 1922.

Cigaretni papir

Abadie z zlatim in vodenim tiskom, pisemski v mapah in kartonih, trgovski, kancelijski, konceptni, stekleni, gladini (šmirek), ovojni, svileni in krep v vseh barvah, raznovrstne razglednice, ovitke in papirnatne vrečice dobite najceneje v veletrgovini **OSVOLD DOBEIC** Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9. 1545

Bukove in hrastove - gozde -

event. gozdne posesti z bukovim in hrastovim drevjem, sposobnim za posekanje, kupuje trdka **BRACA JANEKOVIĆ** trgovina s lesom in parna žaga, Zagreb. Kukovičeva ulica 3. 1468

Lokal za gostilno

iskem. Koncesijo imam svojo. Poleg tega pletem nogavice, jopice itd. na roko. — Ponudbe pod »LOKAL 1562« na upravništvo SLOVENCA.

Samostojno, starejšo **prodajalko,**

dobro moč in vzorno katoličanko, če mogoče z nekaj kavčice, iskem za modno trgovino. — Ponudbe pod: »Samostojnost/1564« na upravo SLOVENCA.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

FOTO-LITOGRAFSKA DELA:

po najmodernejšem načinu in zmernih cenah. Jugoslov. tiskarna v Ljubljani.

FOTOGRAFSKI ATELJE:

Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

GRAMOFONI, PLOŠČE

in posamezni deli. A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

»ILIRIJA«. LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJALNA DRUŽBA Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI:

Korn T., Poljanska cesta št. 8. Remtger & Smerkol, Florijanska ul. 13.

KLIŠEJE:

za eno- ali večbarvni tisk, za vse oblike in vrste tiska, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

KNJIGARNE:

Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

»OREL«. POTREBŠČINE IN KLOBUKI: Kunovár Ivan, Stari trg št. 10.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradisce št. 5.

PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

SOBNO SLIKARSTVO:

Zuran Martin, Mestni trg št. 12.

SPEDIJSKA PODJETJA:

»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.

Ranzinger R., Cesta na juž. železnico 7—9.

STAVBENO PODJETJE:

Vižintin Ivan, Ljubljana, Vodmatski trg 7.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

STEKLAR:

Bajželj Jožef, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6/II.

SVETLO KOPIRNE ODTISE:

(pavze) pozitivne in negativne, v poljubni velikosti. Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

TRGOV. Z DEZNIMI IN SOLNČNIKI: Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM: Erjavec & Turk pri »zlati lopatic, Valva-zorjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta št. 21.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA: Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10. (Ceno in točno).

ZALOGA POHIŠTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Kostanjev les

prosto vagon in večje množine v gozdu kupi **J. POGACNIK, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 1, I.** POSREDOVALCI SE DOBRO PLAČAJO!

Josip Neškudla,

Jablono nad Orlicem 86, Čehoslovaška.

Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav in cerkvenega orodja. — Priporoča se prečastiti duhovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih predmetov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike, cerkvene in družbene zastave, kelihne, monstrance, svečnike itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi in cen. — Solidnost tvrdke jamčijo nebrojna pohvalna pisma in 110 letni obstoj firme.

Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce **J. NESKUDLA, Ljubljana, hotel „Tratnik“.**

Katran

karbolinej

lesni cement

strešna lepenka

Stukatorno trstje, apno, gips, portland- in romancement, opeka, travérze, betonsko železje, šamotna opeka in moka.

„Gradivo“

trgovačko društvo, Zagreb, Bogovičeva 3.

Telef. 5—55.

Brzjavlj: GRADIVO.